БЕШ ЙИЛЛИК ВАХТАСИДА

«Ташкенткабель» заводининг Михаил Гранин бошлиқ бригада аъзолари тўққизинчи бешйилликнинг тўртинчи йилини катта меҳнат зафарлари билан якунлашмоқда. Ўзаро мусобақада бу бригада азаматлари кўпинча ғолиб келиб, кўчма вимпель эгаси бўлишмоқда. Суратда: бригадир М. Гранин.

А. Абдлян фотоси.

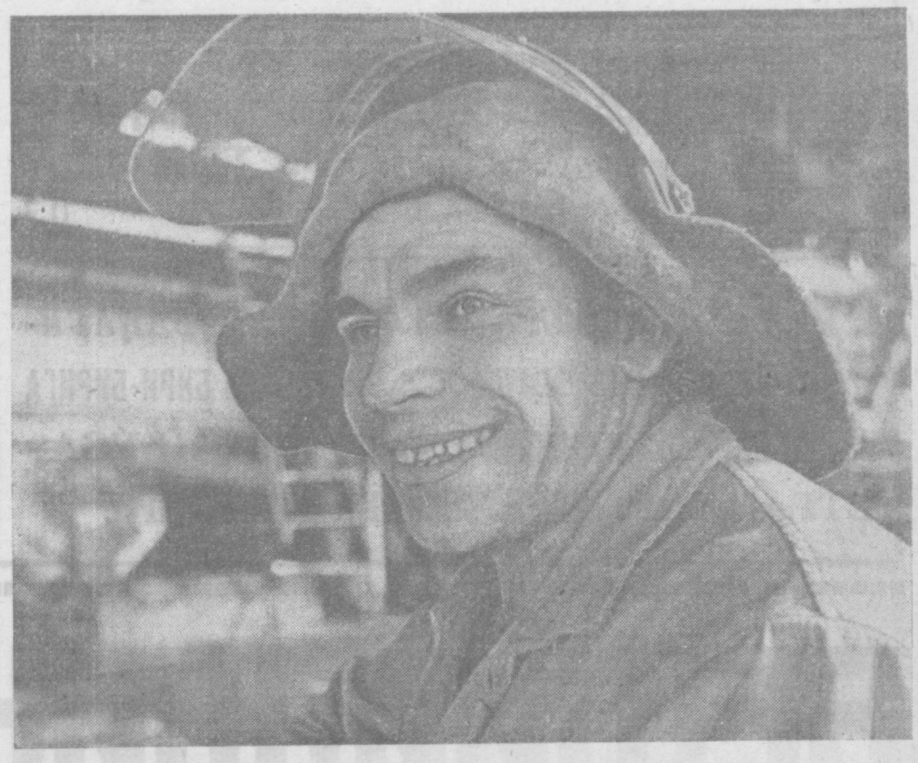

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

21-ЙИЛ ЧИҚИШИ.

№ 243 (5336).

13 ДЕКАБРЬ ЖУМА

1974 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

РЕВОЛЮЦИЯ АНЪАНАЛАРИГА СОДИҚМИЗ

Коммунистик партия КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, мамлакатимиз халқларини, айниқса ёш авлодни революцион анъаналарга, шонли ўтмишимизга, авлодларимизнинг Ватан учун, халқ манфаати учун олиб борган қаҳрамонона курашларига садоқат, ҳурмат, муҳаббат руҳида тарбиялаш соҳасида устоз, мураббий, раҳбар ва йўлбошчи сифатида жуда катта ишларни амалга оширмоқда.

— Бизда кейинги йилларда совет кишиларини ўз Ватани учун, ўз халқи учун ифтихор туйғулари руҳида, ўз мамлакати ўтмишининг муносиб саҳифаларини иззат-ҳурмат қилиш туйғулари руҳида тарбиялаш соҳасида анча ишлар қилинди, — деган эди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев партия XXIV съездига қилган ҳисобот докладида. Ёшларни Ватанни ҳимоя қилишга тайёрлаш катта аҳамиятга эгадир. Комсомол, армия, авиация ва флотга ёрдам берувчи кўнгилли жамият, шунингдек бошқа ташкилотлар ҳамда спорт жамиятлари бу ишни бажармоқда. Ватанпарварлик мавзуи совет адабиёти ва санъатининг кўпгина асарларида ўзининг муносиб аксини топмоқда. Ёшларимизни революцион, жанговар ва меҳнат шуҳрати жойларига оммавий юриш ўтказиш ва бошқа кўп ишлар соҳасидаги ташаббусини ардоқласа бўлади.

Пойтахт областининг партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари, ҳарбий комиссариатлари, кенг жамоатчилик халқимизда, ёшларда ватанпарварлик, революция ишига садоқат туйғуларини шакллантира бориб, маънавий ва сиёсий жиҳатдан етук янги совет кишисини — коммунистик жамиятнинг актив бинокорини тарбиялашда оммавий-сиёсий, тарбиявий ишларнинг турли хил методлари, шакл ва формаларидан унумли фойдаланмоқдалар. Саноат корхоналари, муассасалар, ўқув юртлари, аҳоли яшайдиган жойларда ҳарбий-ватанпарварлик темаларида турли лекциялар ва суҳбатлар ўтказиб турилади, уруш ветеранлари, ҳарбий қисмларда хизмат қилаётган офицерлар, солдатлар билан учрашувлар, кечалар ташкил этилади, Совет Қуролли кучлари жанговар йўлини ўрганиш билан боғлиқ бўлган кунлар кенг нишонланади. Бундай хайрли, тарбиявий жиҳатдан катта аҳамиятга эга бўлган тадбирлар Тошкент шаҳар Октябрь, Ленин, областнинг Оққўрғон, Бекобод, Бўка ва бошқа районларида ўтказилди.

Комсомол ташкилотлари, мактаб коллективлари район ҳарбий комиссариатлари билан биргаликда Ғалаба куни, Октябрь байрами кунлари арафасида маданият саройлари, клублар, маҳаллаларда, мактаб ва ўқув юртларида гражданлар уруши ва Улуғ Ватан уруши ветеранлари билан учрашувлар ўтказиб, совет халқининг шонли ҳарбий ва жанговар традициялари ҳақида, Совет Қуролли Кучларининг тинчлик ва халқлар хавфсизлиги йўлида олиб бораётган қаҳрамонона ишлари тўғрисида сўзлаб берадилар. Ҳарбийлаштирилган «Орлёнок», «Зарница» ўйинлари, «Совет Армиясининг ёш дўстлари» темасидаги ватанпарварлик бирлашмалари, совет халқининг шонли тарихий курашларини ифода этувчи жойларга саёҳатлар катта таассурот қолдирмоқда. Спортнинг ҳарбий-техника турлари юзасидан ўтказилган мусобақаларда 300 мингдан ортиқ киши қатнашади.

Совет Армияси — халқ армияси. Армия билан халқ бирлиги мустаҳкам ва енгилмасдир. Ҳарбий қисмларда меҳнаткашларнинг, меҳнат коллективларида Совет Армияси вакилларининг учрашувлари анъанага айланиб кетган. Улар меҳнатда ва жанговар тайёргарликда эришаётган муваффақиятларини баҳам кўрадилар. Армия сафига хизматга бораётган ёшларни кузатиш, шу муносабат билан ўтказиладиган кечалар ва учрашувлар тарбиявий жиҳатдан катта аҳамият касб этмоқда. Бахтимиз учун, Ватан озодлиги учун курашган қаҳрамонлар намунаси, ажойиб ватанпарварларнинг хотиралари, жанговар ҳикоялари ҳар бир совет кишисига, айниқса ёшларга илҳом, куч-қувват, жанговар руҳ бахш этади. Завод ва фабрикаларда, колхоз ва совхозларда, шаҳар ва районларда Улуғ Ватан уруши қаҳрамонлари хотирасига қўйилган ёдгорликлар, ҳайкаллар, ташкил этилган кўргазма ва стендлар, музей ва хоналар халқимизнинг энг ҳурматли, қадрли жойига айланган.

Туркистон Ҳарбий округи қисмлари билан меҳнаткашлар ва ёшларнинг шахсий алоқалари, ўзаро оталик ёрдами кучайиб бормоқда. Ҳарбий комиссариатларнинг ветеранлар кенгаши, комитетлари ва ёрдам кўрсатувчи группалари, запасдаги офицерлар меҳнаткашлар ва ёшлар ўртасида олиб борилаётган тарбиявий ишларда актив қатнашмоқдалар. Ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик анъаналари руҳида тарбиялаш, уларни Совет Армияси сафида хизмат қилишга тайёрлаш билан бирга боғлаб олиб борилмоқда. Мактаблар, ҳунар билим юртлари, ўрта махсус ўқув юртларида ҳарбий кабинетлар учун хоналар ажратилган, улар тегишли ўқув ва кўргазмали қуроллар билан таъминланган. Шаҳар ва районларда бошланғич ҳарбий тайёргарлик ва ҳарбий-ватанпарварлик таянч мактаблари ташкил этилган. Область миқёсида мактаб директорлари, ҳарбий тайёргарлик раҳбарлари, халқ маорифи органлари, ҳарбий комиссариатлар, ДОСААФ комитетлари, граждан мудофааси штаблари ходимларининг семинарлари ва илмий-амалий конференциялари ташкил этилган. Уруш инвалидлари ва уларнинг оилаларига ҳар тарафлама ёрдам кўрсатилмоқда.

Меҳнаткашларни, айниқса ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш соҳасида олиб борилаётган ишларимизни янада кучайтириш талаб этилмоқда. Эришилган муваффақиятлар, яхши тажриба ва намуналар ҳали ҳам суст оммалаштирилмоқда. Пискент, Бўка ва бошқа районларда армияга чақирилувчи ёшларни чиниқтириш, уларни жисмоний жиҳатдан тарбиялаш, билим ва малакасини ошириш етарли даражада эмас. Меҳнаткашлар билан ҳарбий қисм вакилларининг учрашувлари планли ташкил этилмайди. «Бўлажак жангчи» университетлари ва лекторийлари ҳамма ерда ҳам самарали ишлаяпти деб бўлмайди. Ҳарбий ва меҳнат шон-шуҳрати музейлари фаолиятини ҳар тарафлама яхшилаш керак. Қуйи Чирчиқ, Бекобод, Калинин районлари ДОСААФ ташкилотлари спортнинг техника турлари бўйича мусобақаларни камдан-кам ўтказмоқдалар.

Область партия комитети меҳнаткашларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш ҳамда ҳарбий-оммавий ишларни янада кучайтириш масаласини алоҳида муҳокама қилди. Бу соҳада амалга оширилаётган ижобий ишлар кўрсатилиши билан бирга, партия, совет, касаба союз, комсомол, жамоат ташкилотлари, ҳарбий комиссариатлар, ДОСААФ, спорт, ўқув юртлари ва муассасаларнинг эътиборлари бу ғоят муҳим масалани ҳозирги талаблар даражасига кўтариш учун барча тадбирларни кўришга қаратилди.

Партия совет кишиларининг бутун куч-қудратини ўз социалистик Ватанини яшнатиш учун, революция ғалабаларини, социализм ишини ҳимоя қилиш учун бағишлашга тайёргарлигини ғоят қадрлайди. Жонажон мамлакатимизнинг ҳақиқий ватанпарварлари, жонкуяр, садоқатли, жанговар кишилари ва жангчилари бўлайлик. Революцион, жанговар анъаналарга, ота-боболаримизнинг бугунги порлоқ ҳаётимиз йўлида олиб борган ишлари ва курашларига содиқ бўлайлик. Ватан учун жонини фидо қилган қаҳрамонлар миллионларни жасорат ва мардонавор ишларга сафарбар этсин. Революцион анъаналарга садоқат, оташин ватанпарвар бўлиш — мамлакатимиз тинчлиги, халқимиз фаровонлигини ўстириш, коммунизм ишининг буюк тантанаси учун кураш демакдир.

ТУХУМ ВА ПАРРАНДА ГЎШТИ МЎЛ БЎЛАДИ

Ўртасарой паррандачилик фабрикасида тўртта товуқхона қайтадан жиҳозланди. Натижада фабрикада товуқлар сонини икки баравар кўпайтириш имкони туғилди. «ОБА» деб номланадиган янги товуқхона замонавий асбоб-ускуналар билан бойиди.

Фабрикада яна тўртта товуқхонани қайта жиҳозлаш мўлжалланмоқда. У 1976 йилга бориб тўлиқ ишга туширилади. Бунинг натижасида паррандачилик фабрикасининг ишлаб чиқариш қуввати 2,5 баравар ошади ва йилига 100 миллион дона тухум етиштирилади.

Ш. МИРАЛИМОВ.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚАҲРАМОНИ СССР КОСМОНАВТ-УЧУВЧИСИ ЎРТОҚ А. В. ФИЛИПЧЕНКОНИ ЛЕНИН ОРДЕНИ ВА ИККИНЧИ «ОЛТИН ЮЛДУЗ» МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

«Союз-16» космик кемасида орбитал учишни муваффақиятли амалга оширганлиги ва бунда мардлик ҳамда қаҳрамонлик кўрсатганлиги учун Совет Иттифоқи Қаҳрамони СССР космонавт-учувчиси ўртоқ Анатолий Васильевич **Филипченко Ленин ордени ва иккинчи «Олтин юлдуз» медали** билан мукофотлансин.

Совет Иттифоқи Қаҳрамони ўртоқ А. В. Филипченко жасоратини нишонлаш юзасидан қаҳрамоннинг юртида унинг бронза бюсти ўрнатилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг раиси Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1974 йил 11 декабрь.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚАҲРАМОНИ СССР КОСМОНАВТ-УЧУВЧИСИ ЎРТОҚ Н. Н. РУКАВИШНИКОВНИ ЛЕНИН ОРДЕНИ ВА ИККИНЧИ «ОЛТИН ЮЛДУЗ» МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

«Союз-16» космик кемасида орбитал парвозни муваффақиятли амалга оширганлиги ва шу парвоз чоғида мардлик ва қаҳрамонлик кўрсатганлиги учун Совет Иттифоқи Қаҳрамони СССР космонавт-учувчиси ўртоқ Николай Николаевич **Рукавишников Ленин ордени ва иккинчи «Олтин юлдуз» медали билан** мукофотлансин.

Совет Иттифоқи Қаҳрамони ўртоқ Н. Н. Рукавишников жасоратини нишонлаш юзасидан қаҳрамоннинг юртида унинг бронза бюсти ўрнатилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг раиси Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль
1974 йил 11 декабрь.

МАЖБУРИЯТ БАЖАРИЛДИ

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли эллик йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган мусобақада актив қатнашган Тошкент пахта тозалаш заводининг коллективи 1974 йил планини ва социалистик мажбуриятини бир ой олдин муваффақиятли бажарди. Завод ишчилари ўн бир ой ичида пландан ташқари 669 тонна пахта толаси, 308 тонна линт, 2243 тонна уруғлик чигит ишлаб чиқардилар.

Коллектив қўлга киритилган ютуқларни мустаҳкамлаб, йил охиригача пландан ташқари 2,5 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш учун курашмоқда.

А. ҒОЗИЕВ.

КЕЛГУСИ ЙИЛ ТАРАДДУДИ

Область сабзавоткорлари тўққизинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига актив қўшилиб, давлатга сабзавот етказиб бериш мажбуриятларини анча ортиғи билан адо этдилар. Давлат савдо ва тайёрлаш ташкилотларига колхоз ва совхозлар 340,6 минг тонна сабзавот сотдилар. Бу ўтган йилдагидан 37,4 минг тонна кўпдир.

Сабзавоткорлар ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, йил охиригача қадар яна давлатга 7 минг тонна сабзавот етказиб бериш ниятидалар.

Саноат марказларини сабзавот билан таъминлашда Калинин районининг меҳнаткашлари катта иш қилдилар. Бу район сабзавоткорлари давлатга 123 минг тоннадан ортиқ сабзавот топширдилар. Районда сабзавот турларининг ҳаммаси бўйича мажбурият ортиғи билан бажарилди.

Шу кунларда область колхоз ва совхозларида келгуси йил ҳосили учун катта тайёргарлик кўрилмоқда. 1,8 минг гектардан ортиқ майдонга кузги сабзавот экинлари экиб қўйилди.

КУЗГИ—ҚИШКИ ИШЛАРНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ ЎТКАЗИШ УЧУН

1975 йил ҳосилига пухта замин яратиш ва кузги-қишки тадбирларни пухта ўтказиш учун районлар, колхозлар ва совхозлар ўртасида область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи таъсис этилди.

Социалистик мусобақа шартларига кўра кўчма Қизил байроқ 1974 йил декабрь ойидан 1975 йил март ойи мобайнида кузги-қишки ишларни сифатли ўтказган ва бу соҳада юқори кўрсаткичларга эришган районларга, хўжаликларга, шунингдек «Узсельхозтехника» район бирлашмаси ва район сув хўжаликларига бериб борилади. Байроқ билан бирга илғор ишчи ва колхозчиларга сотиш учун биттадан енгил автомашина ажратилади.

ДЕПУТАТЛАР МУҲОКАМАСИГА ҚЎЙИЛАДИ

Ўзбекистон ССР Олий Советининг доимий комиссиялари республика давлат ҳокимиятининг олий органи навбатдаги сессиясига тайёргарлик кўрмоқдалар. Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1975 йилги давлат плани ва давлат бюджети лойиҳалари ана шу сессия муҳокамасига қўйилади.

Сессияга тайёргарлик юзасидан қабул қилинган тартибга мувофиқ лойиҳаларнинг айрим бўлимлари, шунингдек халқ хўжалик плани ва бюджетга доир масалалар тайёргарлик комиссияларининг мажлисларида муҳокама қилинди. Олий Совет турли доимий комиссияларининг вакиллари бўлмиш депутатлар билан бир қаторда тайёргарлик комиссиялари составига халқ хўжалиги мутахассислари ҳам кирди. Тайёргарлик комиссияларининг мажлисларида беш йилликнинг тўрт йили топшириқлари қандай бажарилаётганлиги тўғрисида ҳамда республика экономикаси ва маданиятини янада ривожлантириш истиқболлари ҳақида министрликлар ва идоралар раҳбарларининг докладлари тингланди. Министрликлар ва идораларнинг мулоҳазалари ва илтимослари кўриб чиқилди.

Саноат тайёргарлик комиссиялари кўпгина масалаларни муҳокама қилишди. Депутатлар оғир ва енгил саноат тармоқлари ишини атрофлича таҳлил қилиб, беш йиллик топшириқларини муддатидан аввал бажариш учун ўтказилган мусобақада қўлга киритилган шубҳасиз муваффақиятларга қарамай, айрим ишлаб чиқариш коллективлари меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш учун мавжуд барча резервларни ҳали тўла-тўкис ишга солмаганликларини таъкидлаб ўтдилар. Депутатлар қурилиш ва бинокорлик материаллари саноати тайёргарлик комиссиясининг мажлисида кўпгина амалий таклифларни айтдилар.

Транспорт, йўл хўжалиги ва алоқа, коммунал хўжалик ва маиший хизмат кўрсатиш, савдо-сотиқ ҳамда умумий овқатланиш тайёргарлик комиссиялари кўпгина корхона ва ташкилотларнинг ишини батафсил анализ қилдилар.

Депутатлар қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш истиқболларини муҳокама қилган чоқда диққат-эътиборни суғориладиган ерлардан самарали фойдаланиш билан боғлиқ бўлган масалаларга қаратдилар. Қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги, тайёргарлик комиссияларининг мажлисларида қишлоқ хўжалиги, совхозлар, мелиорация ва сув хўжалиги министрликларига, «Узглавводстрой»га, бир қанча бошқа министрлик ва идораларга конкрет тавсиялар берилди.

Фан ва маданият тайёргарлик комиссияси халқ хўжалик плани ва бюджети лойиҳаларининг фанлар академияси, маданият муассасалари фаолиятига доир бўлимлари юзасидан хулоса чиқарди.

Соғлиқни сақлаш ва социал таъминот, халқ маорифи тайёргарлик комиссиялари ҳам ўз хулосаларини тақдим этишди.

(ЎзТАГ).

ҚАРДОШЛАРЧА ДЎСТЛИК БАЙРОҒИ ОСТИДА

Сиёсий адабиёт нашриёти «Қардошларча дўстлик байроғи остида. КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев бошчилигидаги Совет партия-ҳукумат делегациясининг 1974 йил 25—27 ноябрда Монголия Халқ Республикасига визити» номли китобни нашр этди.

Тўпламда Монголия Халқ Революцион партияси тузилганлиги ва Монголия Халқ Республикаси эълон қилинганлигининг 50 йиллиги муносабати билан КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Совет партия-ҳукумат делегациясининг Монголия Халқ Республикасига қилган визити тўғрисидаги материаллар ва ҳужжатлар бор.

Китобда делегациянинг монголлар диёрида самимий кутиб олинганлиги, унинг МХР партия ва ҳукумат раҳбарлари билан учрашувига доир материаллар эълон қилинган. Тўпламга Улан-Батордаги тантанали мажлисда ўртоқ Л. И. Брежнев нутқи ва ўртоқ Ю. Цеденбал доклади, Монголия-Совет дўстлиги жамиятини Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотлаш тўғрисида СССР Олий Совети Президиумининг фармони, ўртоқ Л. И. Брежнев билан ўртоқ Ю. Цеденбалнинг дўстона суҳбатлари тўғрисидаги, СССР билан МХР ўртасида битимлар имзоланганлиги тўғрисидаги материаллар ва визитга оид бошқа материаллар бор.

(ТАСС).

Тошкентдаги «Миконд» заводида бирнеча йилдан буён рўзғорда ишлатиладиган биллур буюмлар ишлаб чиқарилмоқда. Суратда: биллур цехининг ўнинчи беш йиллик ҳисобига меҳнат қилаётган зарбдор ишчилари Ирина Шмидт, Собир Раҳматуллаев, Икром Дўстматов ва Раҳим Тошалиевлар.

М. Нуриддинов фотоси.

ИЛҒОРЛАРГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

1975 йил ҳосили учун кузги-қишки ишларни бажаришда юқори кўрсаткичга эришганлигини ҳисобга олиб 1974 йилнинг декабрь ойи биринчи ўн кунлиги якуни бўйича область партия комитети, область ижроия комитети, касаба союзлари область Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи **Бўка районига** (район партия комитетининг биринчи секретари **М. Эгамбердиев**, район ижроия комитетининг раиси **Р. Қодиров**, район комсомол комитетининг секретари **Д. Султонов**, қишлоқ хўжалиги ишчи ва хизматчилари касаба союзлари район комитетининг раиси **К. Ғафурова**, район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи **К. Содиқов**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси **А. Н. Паромонов**, суғориш тармоқлари район бошқармасининг бошлиғи **А. Абдеев** ўртоқлар) берилди.

Қуйи Чирчиқ районни меҳнаткашларининг яхши ишлаганликлари қайд қилинди.

Область матлубот жамияти зиммасига илғор колхозчилар, совхозларнинг, «Узсельхозтехника» ёки суғориш системаси район бошқармаси ишчиларига сотиш учун битта енгил машина ажратиш топширилди.

КОМСОМОЛ ХОДИМЛАРИ СЕМИНАРИ

12 декабрда Тошкентда Ўрта Осиё республикалари комсомол ходимларининг комсомол ҳужжатларини алмаштириш масалаларига бағишланган семинари ўз ишини бошлади. Семинарда Ўзбекистон, Тожикистон, Туркманистон, Қирғизистон комсомол Марказий Комитетлари, область, шаҳар ва район комитетлари секретарлари, шу республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари ташкилий-партиявий ишлар бўлимларининг мудирлари ва мудир ўринбосарлари, Ўзбекистон Компартияси шаҳар ва район комитетларининг секретарлари, ВЛКСМ Марказий Комитетининг масъул ходимлари қатнашмоқда.

Семинарни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов очди.

Семинар иштирокчилари ўз нутқларида комсомол ҳаётида муҳим тадбир—ҳужжатларни алмаштиришга тайёргарлик, комсомол ташкилотларининг ижтимоий-сиёсий активлигини янада кучайтириш масалаларига тўхталиб ўтдилар.

Семинар уч кун давом этади.

(ЎзТАГ).

БЕШЙИЛЛИКНИНГ ТЎРТИНЧИ ЙИЛИ

САНОАТ ХОДИМЛАРИНИНГ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИ

● ТУРДОШ КОРХОНАЛАР МУСОБАҚАСИНИНГ АЖОЙИБ НАТИЖАЛАРИ. ● БИРИ-БИРИГА УСТОЗ, БИРИ-БИРИГА ШОГИРД. ◆ ВАҚТДАН ЎЗАЁТГАНЛАР. ● КОЛЛЕКТИВ ЮТУҚЛАРИ.

Олмалиқ кон-металлургия комбинати республикамиздаги йирик, юксак механизациялашган корхоналардан бири. Комбинат ҳар йили халқ хўжалигига минглаб тонна биринчи сортли мис, рух ва бошқа қимматли маҳсулотлар етказиб беради. Суратда: корхонанинг пешқадам бригадаси аъзолари (чапдан ўнгга) экскаватор машинисти Алексей Грунько, бригада бошлиғи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Вениамин Подвигин ва машинист ёрдамчиси Нишонбой Тўлаганов.

А. Кузарин фотоси, ТАСС фотохроникаси.

БЕШЙИЛЛИК ОДИМЛАРИ

ҚАРАҒАНДА — ТЎЙТЕПА:

ҲАМКОРЛИК САМАРАСИ

Тўйтепадаги металл конструкциялари заводи ўн йилдан бери халқ хўжалиги хизматида. Унинг цехларида тайёрланаётган турли-туман мураккаб металл конструкцияларидан тўққизинчи беш йиллик қурилишларида фойдаланилмоқда.

Корхонада дастлабки маҳсулот 1964 йилда ишлаб чиқарилган эди. Шу ўтган йиллар давомида корхона юксалди, маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми эса деярли беш баравар кўпайди.

Тўққизинчи беш йиллик белгиловчи йилида корхона ишчи-хизматчилари қурилиш объектларига ками билан 56 минг тонна металл конструкциялари етказиб бериш мақсадида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Бу тўққизинчи беш йилликнинг сўнгги йили учун мўлжалланганидан икки минг тонна кўпдир. Маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми ортишининг ўртача йиллик суръати пландаги 6,5 процент ўрнига 15,7 процентни ташкил этмоқда. Коллектив меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғини ҳам зиёдаси билан бажаряпти. Ҳар бир сўмлик товар маҳсулоти ишлаб чиқариш учун харажат белгиланганига нисбатан беш тийин кам бўлмоқда. Бунинг натижасида кўплаб қўшимча фойда олиняпти. Ишлаб чиқаришнинг рентабеллик даражаси ортмоқда.

Завод меҳнат аҳли тўққизинчи беш йилликнинг тўрт йиллик ишлаб чиқариш программасини муддатидан илгари бажарди. Белгиловчи йил плани ҳам муддатидан барвақт адо этилади. Қўшимча 150 минг сўмлик маҳсулот тайёрланади. Бу маҳсулотнинг ҳаммаси меҳнат унумдорлигини ошириш эвазига ишлаб чиқарилади.

Бу коллективнинг давлат планлари ва социалистик мажбуриятларни шараф билан бажариш учун қилаётган ҳаракатининг натижасидир. Барча цехлар ва участкалар коллективлари меҳнатда ўзаро рақобат қилишяпти ва турли-туман техник масалаларнинг энг яхши ечимларини ўйлаб топишга интилмоқдалар. Бу республикамиз юбилей қурилишларининг қатор муҳим буюртмаларини муддатидан илгари бажариш имконини берди.

Корхона ишчи-хизматчилари эришаётган бундай меҳнат зафарларининг яна бир муҳим омили Қарағандадаги металл конструкциялари заводи коллективи билан йўлга қўйилган ўзаро социалистик мусобақа бўлди. Турдош корхоналар уч йилдан бери бир-бири билан мусобақалашмоқда. Икки коллективнинг ўзаро ҳамкорлиги самарасини кўрсатувчи кўплаб мисоллар келтириш мумкин.

Турдош корхоналар ҳар йил бошидан мусобақалашиш учун ўзаро шартнома тузадилар, сўнг унинг бажарилишини мунтазам текшириб борадилар. Шу ҳақда ўзаро ахборотлар айрибошланади. Илғор усуллар, тўпланган тажрибаларни ишлаб чиқаришнинг у ёки бу муаммосини ечиш учун кўрилган тадбирни ўзаро ўртоқлашадилар, зарур бўлиб қолса, моддий ва ишчи кучи билан ёрдам кўрсатадилар.

Устозлик ва шогирдлик иккала корхона технологиясининг такомиллашишига, коллектив фаолияти натижасининг яхшиланишига, иш маданиятининг ошишига, мавжуд асбоб-ускуналар қувватидан унумли фойдаланишга ёрдам бермоқда.

Тўйтепаликлар ўз мусобақадошларидан кўп нарса ўрганишди. Айниқса, уларнинг асосий цехларда станокларни жойлаштириш соҳасидаги ишларига қизиқиш билан қарадилар. Бунинг боиси бор эди, албатта. Қарағандаликлар асбоб-ускуналарни оқилона ўрнатишган бўлиб, улар умумий, узлуксиз борадиган бир технологик жараённи ташкил этарди. Айни вақтда ишчиларнинг унумли меҳнат қилиши учун қулай шароитлар вужудга келтирган эди.

Шунинг учун ҳам тўйтепаликлар мусобақадошларининг ана шу ибратли ишларини қунт билан ўргандилар. Сўнгра ўз корхоналарининг асосий цехларида машина-механизмларини қайтадан ўрнатдилар. Натижада ишлаб чиқариш жараёни силлиқ борадиган, барча операциялар текис бажариладиган бўлиб қолди. Бу эса ўз навбатида коллектив фаолияти кўрсаткичларининг яхшиланишига ёрдам берди: масулот ишлаб чиқариш кўпайди, сифати яхшиланди, таннархи эса арзонлашди, ишлаб чиқариш маданияти анча яхшиланди.

Қарағанда металл конструкциялари заводи коллективи ҳам тўйтепалик касбдошлари тўплаган қатор тажрибани қунт билан ўргандилар. Айниқса, улар ишчи-хизматчиларнинг меҳнат ва турмушини яхшилаш соҳасидаги ишларини эътибор билан кузатмоқдалар. Чунки Тўйтепа заводининг Янги ҳаёт посёлкасида меҳнаткашларнинг маданий дам олиши ва истиқомат қилиши учун анча қулай шароитлар яратиб берилган. Посёлка йилдан-йилга кенгаймоқда. Унда кенг кўламда ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ишлари амалга оширилмоқда. Яқинда бу ерда 72 квартирали уй фойдаланишга топширилди. Ҳар бири 56 квартирали икки уй қурилиши бошлаб юборилди. Ёшлар уйи қурилиши охирига яқинлашмоқда.

Шунингдек, қарағандаликлар Тўйтепа металл конструкциялари заводида ёшларнинг меҳнат тарбияси, завод посёлкасида жамоат тартибини сақлашдаги ибратли ишларини ўргандилар.

Заводнинг ишчи ошхонаси умумий овқатланиш корхоналари Бутуниттифоқ кўриги якунлари бўйича қурилиш ва бинокорлик материаллари саноати ишчилари касаба союзи Марказий Комитетининг Фахрий ёрлиғи билан тақдирланди. Завод Ангрен дарёсининг хушманзара қирғоғида ажойиб дам олиш зонаси барпо этган. Корхонанинг ўз теплицаси бор. Бу теплица қиш даврида корхона ошхонасини янги помидор ва бодринглар билан таъминлаб туради.

Мусобақадош коллективлар ҳозирги вақтда белгиловчи йилни яхши тугатиш, келгуси йилда ўзаро мусобақалашиш режаларини тузмоқдалар. Бу умуман беш йилликни ва унинг охирги йилини ҳам муваффақиятли якунлаш учун хизмат қилади, албатта.

И. АХМЕТОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ" ПОЧТАСИ

ҚЎШИМЧА 40 МИНГ СЎМЛИК МАҲСУЛОТ

Бригадамиз аъзолари зиммасига юклатилган вазифа анча мураккаб. Ишлаб чиқариш чиқиндиларини қайта ишлаш билан шуғулланамиз. Бу эса хомашёнинг кўплаб тежаб қолинишига ёрдам бермоқда.

Бригадамиз аъзолари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, беш йиллик планни тўрт йилда бажаришга аҳд қилишган эди. Ҳамма ана шу мажбуриятни шараф билан бажариш йўлида фидокорлик кўрсатди. Шунинг учун ҳам ишимиз кўрсаткичлари муттасил ортиб борди.

Беш йиллик топшириқни муддатидан 14 ой илгари адо этдик. Ҳаммаси бўлиб 118,5 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Беш йиллик охиригача ками билан яна салкам 40 минг сўмлик маҳсулот тайёрлаймиз.

Р. МАМАДАЛИЕВА,
Тошкентдаги тажриба пиллакашлик фабрикаси коммунистик меҳнат бригадаси бошлиғи.

БАЙРОҚДОРЛАР

14-автобаза коллективи халқ хўжалик юкларини жойларга ўз вақтида етказиб бериш, планда белгиланганидан ошириб юк ташишда дуруст ютуқларни қўлга киритиб келмоқда.

Автомобилчилар зиммага олинган социалистик мажбуриятларни муддатидан илгари бажаришда намуна бўлишмоқда. Ўтган ойдаги социалистик мусобақа якунлари бўйича М. Татар бошчилик қилаётган 2-колонна коллективи биринчи ўринни олди.

Меҳнатсевар коллектив Олмалиқ шаҳар автомобилчиларининг социалистик мусобақасида биринчи ўринни эгаллади. Бизга шаҳар партия ва ижроия комитетларининг кўчма Қизил байроғи топширилди.

Е. ОРТИҚОВ,
автобаза шофёри.

СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚА—ЮТУҚЛАР ГАРОВИ

Трестимиз учинчи квартал якунлари бўйича турдош корхоналар ўртасидаги социалистик мусобақада ғолиб чиқиб, СССР қурилиш министрлиги ва Қурилиш ҳамда саноат-қурилиш материаллари ишчилари касаба союзлари комитетининг кўчма Қизил Байроғини қўлга киритди.

Бундай муваффақиятга эришишимизда трест коллективлари ўртасидаги ўзаро социалистик мусобақа, айрим ишчилар ўртасида ташкил этилган шахсий мусобақа катта роль ўйнади.

... Партком йиғилишида трест партия комитетининг аъзоси Раҳматжон Рўзибоев янги бир таклифни ўртага ташлади. У бригадаси аъзолари билан маслаҳатлашиб, республикада хизмат кўрсатган қурувчи Дмитрий Андреевич Зазулин бошчилик қилаётган пешқадам бригада коллективи билан социалистик мусобақа боғлашга қарор қилганини айтди.

Раҳматжон кўп йиллардан бери бригадир вазифасида ишлайди. У меҳнат фаолиятини оддий қурувчиликдан бошлаган. Ишчанлиги, ташкилотчилиги, одамлар билан дарров тил топиб кета олиш қобилияти борлиги туфайли уни 20 кишидан иборат коллективга бошлиқ қилиб тайинлашди. Бу бригада трестда охирги ўринлардан бирида турарди. Раҳматжон ишни шахсий намуна кўрсатишдан бошлади. Янги бригадирнинг жон куйдириб меҳнат қилиши, ҳар бир ишга қовушиб кетавериши бошқаларни лоқайд қолдиролмади. Бригада аъзолари ҳам унга эргашдилар. Натижада қисқа муддат давомида коллектив пешқадамлар сафига ўтиб олди.

Рўзибоев нафақат трестда, бутун Ангрен шаҳрида ном чиқарган донгдор қурувчи Зазулин бошчилик қилаётган бригада билан мусобақа боғлаш қарорини айтганида ҳеч ким ажабланмади. Икки бригада имкониятлари чамалаб кўрилиб, ўзаро беллашувга лаёқатли, деб топилди. Яқинда қолоқлар қаторида бўлган бригада аъзолари учун машҳур коллектив билан мусобақа шартларига имзо чекишнинг ўзи уларнинг юксак чўққига чиқиб олганидан далолат эди...

Бу воқеага уч-тўрт йил бўлди. Раҳматжон касбдоши Дмитрий Андреевич билан беллашиб тўғри йўл тутган экан. Тўғри, дастлабки йили ишлаб чиқариш натижалари бўйича совриин кўпроқ зазулинчилар томонида бўлди. Лекин асосий гап бунда эмас. Социалистик мусобақадан мақсад— ўзаро ёрдам, илғор тажрибаларни оммалаштириш, кишиларда меҳнатга коммунистик муносабат туйғуларини уйғотиш ва шулар замирида юксак унумдорликка эришишдан иборат. Икки бригада беллашувида бу нарсалар яққол кўзга ташланди. Зарбдор коллектив билан мусобақалашишга аҳд қилган бригада аъзолари улар билан тенглашишга ва ҳатто ўзиб кетишга интилиб, катта муваффақиятларни қўлга киритдилар. Бунда улар кўпроқ мусобақадошларидан ўрганишди. Уларнинг илғор иш тажрибасини, иш сменаси давомидаги ўзаро муносабатларини ўзларида татбиқ этдилар. Бунда Зазулин бошлиқ бригада аъзоларининг ҳиссаси ҳам салмоқли бўлди. Улар фақат ўзлари ғолиб чиқишни мақсад қилиб қўймай, бор маҳорат ва тажрибаларини ҳамкасблари билан ўртоқлашишди. Натижада иккала коллектив ҳам 6-қурилиш бошқармасида илғорлар сафига ўтиб олди.

«Узбекшахтострой» тресги составида беш ташкилот бор. 3 қурилиш бошқармаси, 2 механизациялашган кўчма колонна ўзаро бир-бири билан мусобақадош. Ҳар кварталда социалистик мусобақа якунлари кўриб чиқилиб, ғолибларга кўчма Қизил Байроқ ҳамда пул мукофотлари топширилади. Тўққизинчи беш йилликнинг аниқловчи йили мусобақасида шаҳар қурилиш бошқармаси ва 6-қурилиш бошқармаси коллективлари пешқадамлик қиляпти. Биринчи кварталда шаҳар қурилиш бошқармаси мусобақа ғолиби бўлган эди. Иккинчи ва учинчи кварталда эса 6-қурилиш бошқармаси кўчма Қизил байроқни қўлда сақлаб турибди. Биз юқорида ҳикоя қилган икки зарбдор бригада аъзолари бу ютуққа самарали ҳисса қўшмоқдалар.

6-қурилиш бошқармасининг бунёдкорлари ўтган кварталда ишлаб чиқариш планини 103 процент бажаришди. Қурилиш-монтаж ишлари сифати юқори баҳоланди.

6-қурилиш бошқармасидаги 17 бригада ишни ўзаро социалистик мусобақа асосида олиб бормоқда. Бунда Абдуллажон Қорабоев, Вера Николаевна Худиклар бошчилик қилаётган бригадалар илғорлар сафида боришяпти. Д. Зазулин ва Р. Рўзибоевларнинг коллективлари эса шу кунларда 1978 йил ҳисобига бунёдкорлик ишларини амалга оширмоқдалар.

Тўққизинчи беш йилликнинг аниқловчи йилида трестимиз коллективи олдида катта вазифалар турибди. Юбилей йили социалистик мажбуриятларини бажариш учун барча резервлардан фойдаланиб ишлаяпмиз. Йил бошида белгиланган объектларнинг кўплари фойдаланишга топширилди. Янги йилгача резина комбинатининг биринчи навбатини, керамика комбинатининг янги линияси, профилакторийси, Олмалиқ химия заводининг ностандарт ускуналар цехи, Оҳангарон районидаги Серго номли совхозда 400 қорамолга мўлжалланган сутчилик комплекси ҳамда 40 минг квадрат метрдан ортиқ турар-жой қўлдан чиқарилиши лозим. Ишонч билан айтиш мумкинки, меҳнатсевар коллективимиз бунёдкорлари бу объектларнинг барчасини муддатидан олдин қуриб битказадилар.

М. АБДУЛЛАЕВ,
«Узбекшахтострой» трести қурилиш комитетининг раиси.

ИККИ БЕШ ЙИЛЛИК БАЖАРИЛАДИ

Фабрикамизнинг кўпгина ишчилари бир беш йилликда икки беш йиллик шахсий ишлаб чиқариш нормасини бажариш юзасидан бошланган ҳаракатга қўшилиб, шу кунларда зўр матонат билан меҳнат қилмоқдалар. Улар зиммаларига олган шахсий мажбуриятларини барвақт бажариш мақсадида бутун маҳоратлари ва тажрибаларини сафарбар этишяпти. Шу туфайли ҳам аксарият касбдошларим берган ваъдасининг уддасидан чиқмоқда. Ҳозир корхонамизда 70 га яқин ишчи шахсий беш йиллик топшириғини бажариб қўйди. Бу меҳнатсеварлар шу кунларда келгуси беш йиллик ҳисобига маҳсулот бермоқдалар.

Мен ҳам ана шу ватанпарварлик ҳаракатига қўшилиб, бир беш йилликда ўн йиллик нормани бажаришга ваъда берган эдим. Сўзимнинг устидан чиқиш учун астойдил ишлаяпман. Иш вақтидан унумли фойдаланишга ҳаракат қиляпман. Қўшимча касбларни ўргандим. Бир ўзим бирнеча хил операцияни бемалол бажара оламан.

Шунинг учун ҳам ишим натижаси баракали бўлмоқда. Нормани доим икки баравар атрофида бажаряпман. Мана, бирнеча кундан бери 1979 йил ҳисобига ишламоқдаман. Бу беш йиллик охиригача яна бемалол икки йиллик топшириқни бажариш имкониятим бор. Шу кунларда ана шу мақсад билан меҳнат қиляпман.

Л. ПУЗАНКОВА,
Тошкент кун-галантерея фабрикаси ишчиси.

БУНЁДКОР

Эркин Содиқов бирнеча йилдан буён 159-трестнинг 53-қурилиш бошқармасида ишлаб келмоқда. Унинг касби — сувоқчи. Эркин танлаган касбидан хурсанд. Бошқармага ишга келганида иккинчи разрядга эга эди. Уста сувоқчи Исроил Исмоиловга шогирд тушди. Билмаганларини сўраб ўрганди, ўз устида тинмай ишлади. Натижада тез кунда пешқадамлар сафига ўтиб олди.

Бошқарма идорасига кираверишда коммунистик меҳнат зарбдорларининг — илғор қурувчиларнинг портретлари қўйилган. Яқинда Эркин Содиқовнинг портрети ҳам улар орасидан ўрин эгаллади.

Эркин Содиқов тўққизинчи бешйиллик топшириғини бажариб қўйиб, ўнинчи бешйилликнинг иккинчи йили ҳисобига меҳнат қилмоқда.

Ҳ. ИНОҒОМОВ,
қурувчи.

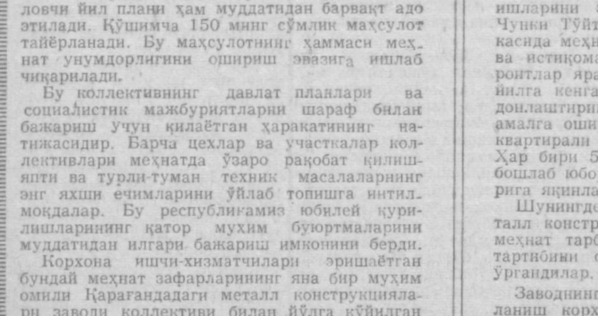

«Чирчиқжилстрой» қурилиш бошқармасининг коллективи шаҳарда кўплаб маданий-маиший ва турар-жой биноларини қуриб фойдаланишга топширмоқда. Суратда: бошқарманинг пешқадам монтажчиси В. Рустамов. У ишда илғор бўлиш билан бирга Тошкент политехника институтининг Чирчиқдаги кечки бўлимида ўқийди.

В. Тюргашкин фотоси.

БАЛЛИ, ҒОЛИБ ЧЕВАРЛАР

«Юлдуз» тикув фирмасида Олияхон Жалолова, Кимё Тўхтаева, Валентина Ким, Зуҳра Шариповаларнинг номи пешқадам ёшлар қаторидан ўрин олди. Вақтдан ўзиб меҳнат қилаётган бу чеварлар адресига ВЛКСМ Марказий Комитети табрик телеграммасини жўнатди. Телеграммада тўрт дугонанинг бу йил ҳақиқатан ҳам фидокорона меҳнат қилганлиги ва бунинг натижасида улкан меҳнат зафарини қўлга киритиб, социалистик мусобақа ғолиби бўлганликлари тўғрисида илиқ гаплар ёзилган эди.

Тўққизинчи беш йиллик шахсий топшириқларини муддатидан бир йилу икки ой олдин уддалаб қўйган комсомол аъзолари ҳозирги кунларда ўнинчи беш йиллик ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқаришмоқда. ВЛКСМ Марказий Комитетининг шахсан уларга йўллаган табрик телеграммаси пешқадам чеварларни янги ғалабалар сари илҳомлантириб юборди.

— Цехимизда кўплаб комсомол-ёшлар меҳнат қилишади, — дейди комсорг Ш. Расулова — Улар меҳнат унумдорлигини ошириш ҳамда сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришда тажрибали, ветеран ишчилар билан баббаравар ишлашяпти. Тезкорликда гоҳида устозлардан ўзиб ҳам кетишади. Ҳар сменада пландаги 480 ўрнига 510—520 та костюм тикиб, цехни илғорликка кўтаришда 300-дан ортиқ комсомол ёшларимизнинг ҳиссаси катта.

Ўзаро социалистик мусобақада Т. Александрова бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси пешқадам. Бригаданинг П. Набиева, В. Шокаримова, М. Нурматова каби чеварлари кунига пландаги 134 ўрнига 170—180 тадан нимча тикишмоқда.

«Кам маблағ сарфлаб, кўп ва яхши сифатли маҳсулот ишлаб чиқарайлик!» шиори остида меҳнат қилаётган ёш чеварлар бу йил пландан ташқари яна 30 минг сўмлик маҳсулот тайёрлашга аҳд қилишган.

Ҳ. РУСТАМОВ,
ТошДУ студенти.

Тошкентдаги электр монтаж асбоблари заводи қишлоқ қурилишлари учун ускуналар етказиб беради. Суратда: корхонанинг илғор слесари С. Черевков иш устида.

М. Нуриддинов фотоси.

ДОИМИЙ КОМИССИЯЛАРНИНГ ҲАМДЎСТЛИГИ

«Бугун шаҳар маданият уйида ёшлар кечаси бўлади» — Ғазалкент кўчаларида шундай эълон кўзга ташланиб қолди. Иш куни тугагач, йигитлар ва қизлар маданият уйи томон йўл олдилар. Фан ва техника янгиликлари тўғрисида лекция ўқилгандан кейин бадиий ҳаваскорларнинг концерти бўлиб ўтди. Бу ерда бундай кечалар мунтазам равишда ўтказилиб туради. Шаҳар советининг иккита доимий комиссияси — халқ маорифи ва маданият ҳамда ёшлар билан ишлаш доимий комиссиялари маданият уйи ишини йўлга қўйишда кўмаклашдилар.

Тўққизта доимий комиссиянинг барча аъзолари ижроия комитет учун, навбатдаги сессия учун материаллар тайёрлашда фаол иштирок этмоқдалар. Корхоналарни, муассасаларни ва уй-жойларни қиш мавсумига тўла тўкис тахт қилиб қўйишда ободончилик ва коммунал хўжалик доимий комиссияси ёрдамлашди. Бу комиссия саноат, транспорт, қурилиш ва алоқа бўйича комиссиялар билан биргаликда бир қанча текширишлар ўтказди. Шундан кейин халқ назоратчиларининг ёрдами билан ижроия комитетда муҳокама қилинадиган масала тайёрланди.

Бошқа доимий комиссияларнинг материаллари, уларнинг тавсиялари ижроия комитетга аҳолига савдо ва маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш тадбирларини, кўнгилли халқ дружиначилари фаолиятини кучайтириш тадбирларини кўриш имкониятини берди.

Барча доимий комиссиялар шаҳар ижроия комитетининг ягона перспектив плани асосида иш кўрмоқда.

(ЎзТАГ).

КАСАБА СОЮЗ ГРУППАСИНИНГ БАРАКАЛИ ИШЛАРИ

Биринчи пойафзал фабрикасининг бичиқчилари бригадаси Александра Алексеевна Соколовани чорак асрдан буён йил сайин касаба союз группа ташкилотчиси қилиб сайламоқда. Пешқадам коллектив коммунистик меҳнат бригадаси деган номни шараф билан оқлаб келмоқда — беш йилликнинг тўртинчи йилида қарийб ўн беш минг жуфт пойафзал тайёрлаш учун етадиган миқдорда материал тежаб қолинди. Бу муваффақиятга касаба союз группа ташкилотчиси салмоқли ҳисса қўшди.

Бригадада мураббийлик кенг ривож топган. А. А. Соколованинг ўзи ўнлаб тажрибали пойафзалчилар тайёрлади. Касаба союз группасининг йиғилишларида ёшларни ўқитиш — асосий мавзулардан бири.

Бригадада ҳамма нормани бажармоқда. Беш йиллик топшириғи муддатидан илгари бажарилди. Хар бир бичиқчи хотин-қиз ўзини ўзи контроль қиладиган шахсий тамғага эга. Башарти буюмга ана шундай тамға қўйилган бўлса, бу ҳол маҳсулотнинг юқори сифатли эканини билдиради. Маҳорат конкурслари фабрика маркаси шарафи учун курашда ёрдам бермоқда. Бу конкурсларда бутун бригада қатнашмоқда.

Фабрикадаги 82 касаба союз группа ташкилотчисининг кундалигида кўпгина баракали ишлар ёзилган. Бу ерда ҳамкасблар билан тажриба ўтказиб турилади, сифат кунлари ташкил этилади, шахсий мажбуриятларнинг бажарилиши текширилади, кино-театрларга бориш уюштирилади.

(ЎзТАГ).

ҚАРДОШЛАР ҚУТЛОВИ

Буюк Иттифоқимизнинг тенг ҳуқуқли, қардош оилалари орасида гуллаб-яшнаётган жонажон республикамиз ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг шонли 50 йиллиги фақат бизнинг қуёшли диёримиздагина эмас, балки барча қардош республикаларда ҳам зўр ҳурсандчилик билан нишонланди.

Олтин тўй муносабати билан қардош республикалар жамоат ташкилотларидан, саноат, қишлоқ хўжалиги ходимлари, маданият, санъат, адабиёт аҳлларидан кўплаб табрик хатлари келиб турибди. Яқинда редакциямизга қардош Татаристондан мактуб келди. Уни машҳур татар санъаткори Фотима Ильская ёзиб юборган. Иккинчи хат қардош Қозоғистон пойтахти Олмаота шаҳридан таниқли қозоқ шоири Қайрат Жумағалиевдан келди. Биз бу икки мактубни, дўстларимиз жонажон диёримизнинг олтин тўйини муборакбод этган юрак сўзларини эълон қилдик.

ҚАЛБ ТАШАККУРИ

Мамлакатимизнинг кўп миллатли халқлари Ўзбекистон республикаси ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигига эллик йил тўлганлигини бирдамлик билан байрам қилган кунларни мен ҳам зўр ҳаяжон билан ўтказдим. Чунки, ёшлик йилларим ўзбек диёри ва унинг драма театрининг туғилиши билан боғлиқ. Ўтмиш саҳифалари кўз олдимдан бирин-кетин ўтди.

...Тошкент 1919—1922 йиллар ўзбек драма труппаси биринчи спектаклларини кўрсатяпти. Хотин-қизлардан артистлар деярли йўқ эди. Саҳнага Тамарахоним чиқиб келади. Спектаклларни биринчи маротаба кўраётган ўзбек томошабинлари уни зўр шодиёналик билан кутиб олади. Ўзининг ўйинлари, ашулалари билан тез орада оламга танилган Қори Ёқубов, кейинчалик машҳур трагик бўлиб танилган Аброр Ҳидоятовнинг мафтункор овози, ролларни ижро этиши ҳаммани ўзига жалб қилди. Улар билан бирга мен ҳам саҳнадаман. Ундан кейин Тошкентда татар драма труппаси ташкил қилинди.

Унутилмас хотираларнинг яна бири. 1924 йил. Бухоро шаҳрида «Тоҳир ва Зуҳра» драмаси кўрсатилаяпти. Спектаклдан катта маблағ тўпланди. Бу маблағнинг ҳаммасини Бухорода В. И. Ленин ҳайкалини қуриш фондига топширдик. Ҳайкал қўйилди. У ҳайкал халқнинг улуғ доҳисига чексиз эҳтироми устига, биз татар артистларининг ўзбек халқига дўстлик, қардошлик ҳисларини абадийлаштирган ёдгорлик ҳам бўлиб қолади.

Мана, янги кутилмаган шодлик. Қозон шаҳар партия комитетида менга Фахрий ёрлиқ топширилди. Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Олий Совети Президиуми мени ўзининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлапти. Бу мукофотни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети илтимосига биноан менга Қозон шаҳар партия комитети топширди.

Бундан эллик йил илгариги хизмат унутилмаган! Фақат ҳақиқий дўстлар шундай бўлади!

Бизнинг Совет Иттифоқи Коммунистлар партиясига, Совет ҳукуматига халқларни интернационал дўстлик руҳида тарбиялагани учун минг, минг раҳмат! Бундай дўстлик ижодий ишга руҳлантиради, умрга умр қўшади.

Фотима ИЛЬСКАЯ,
РСФСР ва Татаристон халқ артисти.
Қозон шаҳри.

Қайрат ЖУМАҒАЛИЕВ
қозоқ шоири.

ШАРҚДАГИ БИР ЮЛДУЗ

Ўзбекистон,
Азимкор,
Ошарсан бўлса тоғ довон.
Чўққидай юксак,
Денгиздай терансан!
Сен —
Советлар республикаси бугун.
Қардошлар билан
Деразаси тенг элсан!..
Ўзбекистон!
Сен биласан буюк меҳнат тотини,
Уфқдай кенг гуллаган боғ-бўстонинг,
Олис-олислардан кўринар кўзга,
Сен бунёд этган
«Оқ олтин»дан тоғу довонинг.
Ўзбекистон!
Меҳнат билан қарши олиб ҳар тонгни,
Куйлагайсан ҳар кун шодлик куйини!
Эллик йилда
Сен яшнатиб юбординг,
Кўҳна Тошкент, Самарқанд, Бухоройингни!
Ўзбекистон!
Дўст қадрини сен-ла чиндан тушуниб,
Беш йилликлар майдонида чиниқдик.
Кўп миллатли
Улкан оиламиз,
Зафарларга доим бирга йўл олдик.
Ўзбекистон!
Кўз нуридай ўчмас умид нурисан,
Шоирларнинг жўшқин юрак шеърисан!
Куч-қудрати беқиёс
Буюк Иттифоқнинг
Шарқдаги бир юлдузисан!
Ўзбекистон!
Саҳий диёрсан,
Сен элликка кирибсан,
Шундай буюк,
Денгиздай терансан!
Сен —
Советлар Республикаси бугун,
Қардошлар билан
Деразаси тенг элсан.

Қозоқчадан НАЗАРМАТ таржимаси.

ФЕРМАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ТЎЙТЕПА. Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозининг чорвадорлари моллар туёғини кўпайтириб, маҳсулдорлигини оширишмоқда. Бу ерда 600 га яқин қорамол боқилади. Шуларнинг ярми — соғин сигир. Улардан олинаётган маҳсулот мажбуриятни қопламоқда. Валентина Буткина, Ҳадия Гинатуллина каби сут соғувчилар ўзларига топширилган вазифани сидқидил бажаришлари сабабли ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 140 литрдан кўп сут соғиб олинди. Бу ҳар бир сигирдан 3000 литрдан ошириб сут топширилди, демакдир.

Шу райондаги «Коммунизм» колхози чорвадорлари ҳам меҳнатда намуна кўрсатиб хўжалик йилини муваффақиятли якунлаш учун ҳаракат қилмоқдалар. Чорвадорлар қишловни соз ўтказиш учун барча чораларни кўришмоқда.

А. ҚОДИРОВ,
Э. ТУРСУНОВ,
С. ҚУРБОНҚУЛОВ.

●

ОҚҚЎРҒОН. «Ленинизм» колхозида чорва қишловини намунали ўтказиш учун астойдил ҳаракат қилиняпти. Ҳар бир соғувчи озуқани нес-нобуд қилмай молларга бермоқда. Надя Федоровскаянинг бу соҳадаги иши мақтовга сазовордир.

Надя ўтган йили ҳам яхши ишлаган эди. Ҳар бир центнер сут етиштиришга кетган сарф-харажат 27 сўм 63 тийинга тўғри келган эди. Бу йил эса 25 сўмдан ошмайди.

М. ТОЖИБОЕВА.

●

ОҲАНГАРОН. «Олмалиқ» совхозининг чўпонлари совлиқлардан қўзи олиш борасида анча ишлар қилишди. Ражаб Ҳатамов, Холиқберди Умаров, Илёс Эргашев каби чўпонлар қўзи олиш юзасидан олган мажбуриятларини ошириб бажардилар. Совхоз чорвадорлари пландаги 7 тонна ўрнига 9 тонна майин ва ярим майин жун қирқиб олишиб, планни 127 процент қилиб бажардилар.

Н. АБДУРАСУЛОВ.

●

БЎКА. «Партия XX съезди» колхози фермасида ишловчиларнинг кўпини ёшлар ташкил этади. Улар социалистик мусобақа асосида ишлаб сут соғишни кўпайтирмоқдалар. Зиёда Исмоилова, Ҳайитгул Жўраевалар шулар жумласидандир. Улар сут соғиб олиш юзасидан социалистик мажбуриятларини ортиғи билан бажариб, келгуси йил ҳисобига маҳсулот топширмоқдалар.

Х. ДАВЛАТОВА.

ЖУРНАЛИСТЛАР МАҲОРАТИ МАКТАБИДА

Яқинда Тошкент область партия комитети ҳузуридаги журналистлар маҳорати мактабининг навбатдаги машғулоти бўлиб ўтди. Касаба союзлари область Советининг секретари М. И. Йўлдошева «Социалистик мусобақани ташкил этиш ва тарғиб қилишда район ва шаҳар газеталарининг вазифалари» тўғрисида доклад қилди.

В. И. Ленин номидаги Тошкент давлат университети журналистика факультети деканининг ўринбосари, тарих фанлари кандидати А. Сайфиддинов «Газетани полиграфия жиҳатидан безаш санъати» темасида лекция ўқиди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети газетаси «Қишлоқ ҳақиқати» («Сельская правда») редактори ўртоқ И. Сулаймонов редакция коллективининг кўпқиррали фаолияти, келгусидаги режалар ҳақида гапириб берди.

Журналистлар тажриба алмашдилар. «Коммунист» (Бекобод райони), «Суръат» (Юқори Чирчиқ райони), «Машъал» (Ўрта Чирчиқ райони) газеталарининг обзорлари эшитилди. Уларнинг социалистик мусобақани ташкил этиш ва тарғибот қилиш соҳасидаги муваффақиятлари билан бирга камчиликлари ҳам кўрсатилди. Газета редакцияларининг фаолиятини яхшилашга қаратилган конкрет таклифлар айтилди.

Журналистлар маҳорати мактаби тингловчилари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётига экскурсия қилдилар. Ўн етти қаватли янги редакция корпуси, типографиянинг бир қатор цехлари ишлари билан танишдилар.

Ш. МИРАЛИМОВ.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

САМИМИЙ МИННАТДОРЧИЛИК

ХАНОЙ, 11 декабрь. (ТАСС). СССР билан ВДР ҳукумат иқтисодий делегациялари ўртасида яқинда Москвада олиб борилган музокараларнинг якунларига демократик Вьетнам жамоатчилиги юксак баҳо бермоқда. Республиканинг барча марказий газеталари Совет Иттифоқи томонидан Вьетнам Демократик Республикасига иқтисодий ва техникавий ёрдам тўғрисида Москвада битим имзоланганлиги ҳақидаги хабарни биринчи саҳифаларда босиб чиқардилар.

Вьетнам меҳнаткашлар партияси марказий комитетининг органи «Нян зан» газетаси «Ғалабанинг муҳим омили» сарлавҳали бош мақоласини шу воқеага бағишлади.

Москвадаги музокаралар, деб уқтириб ўтади газета, қардошларча вазиятда ўтди. КПСС, Совет Иттифоқи ҳукумати ва халқи бизнинг халқимизга қимматли ёрдамини давом эттириб, Вьетнам меҳнаткашлар партиясининг, Вьетнам халқининг революцион ишини ҳамиша қўллаб-қувватлашини яна бир марта исбот этди. Биз, Совет Иттифоқининг ва бошқа қардош социалистик мамлакатларнинг мададига суяниб, ўз экономикамизни зўр бериб ривожлантириб, Америка агрессорлари устидан ғалаба қозондик, шунинг натижасида Вьетнам хусусида Париж битимлари имзоланган эди,— дейилади газетада. Вьетнам халқи мана шу мадад ва бебаҳо ёрдам учун Совет Иттифоқига самимий миннатдорчилигини изҳор қилади деб ёзади газета.

Бизнинг халқимиз илгаригидек ҳозир ҳам ва бундан кейин ҳам қардош мамлакатлар, партиялар ва халқларининг интернационал кўмаги Вьетнам революцияси ғалабасининг омили бўлади, деб тасдиқлайди.

НЬЮ-ЙОРК МАЪМУРЛАРИНИНГ НИЯТИ

НЬЮ-ЙОРК, 11 декабрь. (ТАСС). Нью-Йорк маъмурлари шаҳар бюджетидаги кўп миллион долларли камоматни қисқартириш мақсадида маҳкама хизматчиларидан қарийб 20 минг кишини ишдан бўшатиш ниятидадирлар. Шаҳар муассасаларининг хизматчилари, полициячилар, ўт ўчирувчилар, аҳлат ташувчилар шундай «тежаш» қурбонлари бўладилар. Чунончи, кимда-ким энг оз иш стажи ва малакага эга бўлса, биринчи бўлиб ишсиз қолади. Бинобарин бундай кишиларнинг бошқа иш топиш умиди ҳам оз бўлади.

Маъмурлар хусусий корхона эгаларига мурожаат қилиб, ишдан бўшатилувчиларни ишга жойлаштиришда ёрдам беришларини сўради. Аммо бўш ўрин топиш амри маҳол. Чунки ҳозирги пайтда шаҳардаги ишсизлик жами ишчи кучининг 7 процентидан ошиб кетган.

ПРЕЗИДЕНТ МАКАРИОСНИНГ МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

НИКОЗИЯ, (ТАСС). Президент Макариос бу ерда бўлиб ўтган матбуот конференциясида сўзга чиқиб, Кипр проблемаси ҳал этилиши мумкин деб айтди. У оролдаги грек ва турк қабилалари намоёндалари ўртасида музокаралар яқин 10 кун ичида бошланишига ишонч билдирди. Бу музокараларда греклар томонидан Г. Клиридис вакил бўлади.

Ҳар икки томон холис ниятда эканликларини кўрсатсалар, уларнинг ҳуқуқларини таъминлайдиган проблемаларни тамомила ҳал этиш мумкин, деди Макариос.

У бутун аҳолининг тараққиёт ва равнақи манфаатлари йўлида Кипр ягона ва территориал жиҳатдан яхлит бўлиб қолиши кераклигини таъкидлади.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев билан АҚШ президенти Ж. Форд яқинда Владивостокда учрашган чоғда улар Кипр масаласини ҳам муҳокама қилганликларидан ғоят мамнунман, деди президент. Совет-Америка ахборотининг Кипр проблемасига бағишланган қисми ғоят конструктив эканлигини айтди.

АҚШ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ВАШИНГТОН, 12 декабрь. (ТАСС). Президент Ж. Форд конгрессда ҳар иккала партия раҳбарлари билан кенгаш ўтказди. Оқ уй вакилининг хабар беришича, шу кенгашда асосан иқтисодий масалалар муҳокама қилинган. Президент уларга айтдики, шу ойда ўз ишларини тамомлайдиган конгресс сессияси савдо ислоҳоти тўғрисидаги қонун лойиҳасини қабул қилиши «биринчи навбатдаги вазифадир». Маълумки, шу қонун лойиҳасидан СССР билан савдо муносабатларида камситувчи тўсиқларни тугатиш тўғрисидаги қоида назарда тутилган.

«Биз қонун лойиҳасининг тезроқ маъқулланиши учун бутун кучимизни сарфлаймиз ва бу соҳада конгресс билан ҳар жиҳатдан ҳамкорлик қиламиз», деди Ж. Форд.

Г. ШМИДТНИНГ ҲУКУМАТ НОМИДАН БЕРГАН БАЁНОТИ

БОНН, 11 декабрь. (ТАСС мухбири В. Виноградов билан А. Урбан хабар берадилар) ГФР канцлери Г. Шмидт бугун АҚШ президенти Ж. Форд билан яқинда олиб борган музокаралари тўғрисида, ГФР билан ГДР ўртасидаги муносабатларнинг аҳволи, «умумий бозор»га аъзо бўлган мамлакатлар давлатлари ва ҳукуматлари бошлиқларининг Парижда бўлиб ўтган кенгаши якунлари хусусида Бундестагда ҳукумат номидан баёнот берди.

АҚШ президенти уни Владивостокда КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев билан қилган суҳбатларининг натижалари тўғрисида «батафсил хабардор қилган»лигини уқтириб ўтиб, ГФР канцлери шу учрашувнинг якунларига юксак баҳо берди. Г. Шмидт стратегик ҳужум қуролларини чеклаш тўғрисидаги масала юзасидан Владивостокда «ижобий руҳда» бир фикрга келинганлигини таъкидлади.

Қанцлер яна Вашингтонда олиб борилган музокаралар чоғида шарқ билан ғарб ўртасидаги музокараларга доир масалалар муҳокама қилинганлигини айтди. Шу муносабат билан халқаро кескинликни юмшатиш соҳасида бундан кейин ҳам куч-ғайрат сарфлашга катта эътибор берилди.

Г. Шмидт ҳар иккала мамлакат бошидан кечираётган иқтисодий ҳамда валюта-молиявий қийинчиликларни бартараф этиш йўлларини келишиб олиш масаласига Ж. Форд билан олиб борилган музокаралар пайтида катта эътибор берилганлиги уқтириб ўтилди.

Европа иқтисодий ҳамжамиятига аъзо бўлган мамлакатлар давлатлари ва ҳукуматлари бошлиқларининг Парижда ўтказилган кенгаши натижаларига тўхталиб, ГФР канцлери экономика соҳасида, энергетика ресурслари билан таъминлаш (мазкур давлатлар энергетика танқислигини бошдан кечирмоқда) соҳасида жиддий қийинчиликлар мавжуд эканлигини уқтириб ўтди. У «умумий бозор»га аъзо бўлган мана шу мамлакатларда пулнинг қадр-қиймати тобора тушиб, ишсизлик кўпаяётганлигини уқтириб ўтди ҳамда кучайиб бораётган иқтисодий қийинчиликларни бартараф этиш хусусида улар ўртасида келишмовчиликлар борлигини тан олди.

БАЙРУТДА БАНДИТЛАР ҲУЖУМИ

БАЙРУТ, 11 декабрь. (ТАСС). Кеча эрталаб Ливан пойтахтининг турли районларида бир вақтда портлаш рўй берди. Кўчаларда турган автомашиналардан Байрутдаги Фаластин озодлик ташкилоти ваколатхонаси биносига, Фаластин тадқиқот маркази — аҳоли зич яшайдиган марказий районида жойлашган илмий муассасага, шунингдек Фаластин «Фатх» ташкилоти ходимларидан бирининг уйига ракеталар отилди. Бунинг натижасида жароҳатланганлар бор.

Тергов бошлаган полиция жиноятчилар фойдаланган автомашиналар чет эл паспортларини кўрсатган кишилар томонидан прокат конторасининг биридан ижарага олинган. Ливан бош министри Р. Солҳнинг айтишича, бу машиналарни араб миллатига мансуб кишилар ижарага олмаган.

Бугун Фаластин информация агентлиги Байрутдаги жиноий ҳужумни «сионистлар маҳфий хизмати» уюштирилганлигини ва Фаластин халқига қарши қилинаётган террорчилик ҳаракатлари туркумининг яна бир бўғини эканлигини айтди.

АҚШ. Мамлакатнинг автомобиль саноати оғир аҳволни бошидан кечирмоқда. Бир қатор корхоналарнинг ёпилиши сабабли 95 мингга яқин ишчи «қисқа ёки номаълум муддатга» ишдан бўшатилди. Суратда: «Крайслер» фирмасининг ишдан бўшатилган ишчилари.
ЮПИ-ТАСС телефотоси.

АЛЮМИНИЙ ЗАВОДИ ҚУРИЛМОҚДА

ДЕҲЛИ, 11 декабрь. (ТАСС). Мадхья-прадеш штатининг Корба шаҳрида қурилаётган Ҳиндистонда йирик алюминий заводининг биринчи навбати 1975 йил март ойида ишга тушади, деди пўлат ва шахталар министрининг ўринбосари Сукхдев Прасад. Корба шаҳридаги завод яқин келажакда алюминий ишлаб чиқаришни кўпайтириш юзасидан ҳукумат белгилаган планларда алоҳида ўрин эгаллайди, деб таъкидлади у. Янги корхона лойиҳада белгиланганидек йилига 100 минг тонна металл ишлаб чиқаради.

Ҳозир мамлакатда бир йилда 300 минг тоннадан сал кўпроқ алюминий ишлаб чиқарилмоқда.

СССР билан Венгриянинг ёрдамида қурилаётган Корбадаги гигант завод 1976 йилнинг март ойида батамом тугалланади, деди С. Прасад.

КЎНГИЛЛИ ДРУЖИНАЧИЛАР

Ғазалкент шаҳри саноат корхоналари ва қурилиш ташкилотларининг неча юзлаб ишчилари кўнгилли халқ дружинасининг аъзоларидир. Яқинда улар ёнига яна 500 киши қўшилди. В. И. Ленин номли майдонда ёшлар жамоат тартибини намунали сақлашга, сезгир, дадил ва интизомли бўлишга сўз бердилар.

Суратларда: кўнгиллиларни халқ дружиналарига қабул қилиш тантаналари тасвирланган.

И. Портнов фотолари.

РЕСПУБЛИКАМИЗ МАДҲИ

Композитор Сулаймон Юдаков турли хил жанрларда ижод қилувчи бастакордир. У опералар, музикали драмалар, қўшиқ ва куйлар яратди. Унинг янги «Менинг Ўзбекистоним» кантатаси эса жонажон ўлкамиз меҳнаткашларининг шонли меҳнати, бахтиёр ҳаётини куйлашга бағишланган. Бир неча кун муқаддам бу асар Навоий номли театр саҳнасида биринчи бор ижро этилди. Тингловчилар уни илиқ кутиб олдилар.

Композитор Манас Левиев эса яқинда «Байрам» номли вокал-хореографик сюитасини ёзиб тугатди. Икром Акбаров, Мухтор Ашрафий каби бастакорлар ҳам республикамиз, унинг кишилари ҳақида янги асарлар яратмоқдалар.

А. ВАЛИЕВ.

ФОЙДАЛИ МАСЛАҲАТЛАР

◆ Агар қўл соатингиз анча вақт тутганингиздан кейин ойнаси тирналиб, хиралашиб қолса, тиш порошогидан озгина солиб, ойнани яхшилаб артинг.

◆ Белкурак, болта, теша билан кўпроқ ишлаганда қўлим қавармасин, десангиз, шу асбобларнинг сопларини оловда бироз ёғочи қорайгунича қиздиринг.

◆ Пиширилмаган хом балиқнинг ҳиди уйни тутмасин, десангиз, уни уксусда намланган латтага ўраб қўйинг. Балиқ солинган идишни эса совуқ сув билан ювиб, бир-икки туз билан артган маъқул.

◆ Сирланган идишни совун билан ювган яхши. Агар у жуда ҳам ифлос бўлиб кетган бўлса, сода ёки махсус ювиш воситалари билан ювинг.

◆ Кастрюль остида таом қолдиқлари қотиб қолган бўлса, унга туз сепиб қўйиб, бир неча соатдан кейин иссиқ сув билан ювилади.

ОЛИМ — БИЛИМЛАР ТАРҒИБОТЧИСИ

«Ижодкорлар даврасида» деб номланган кечани адабиётшунос олим Малик Муродов бошқариб борарди. Даврадагилар бирин-кетин сўз олиб, ўз ижодидан намуналар ўқир, режалари ҳақида тўхталар, йўл-йўлакай ўртага тушган саволларга жавоб қайтарарди.

Навоийшунос олим Ҳамид Сулаймонов серқуёш диёримизнинг босиб ўтган шонли йўли ҳақида мароқ билан гапирди. Олим ва шоир Ҳолид Расул, фольклоршунос тадқиқотчи Сиддиқ Асқаров ва бошқаларнинг сўзлари ҳам илиқ қарши олинди. Мазмунли суҳбат шеърхонликка уланиб кетди.

«Ижодкорлар даврасн» Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг ярим асрлик тўйи олдидан Тошкентдаги 45-мактабда бўлган эди.

— Музейимиз олимлари юбилей муносабати билан жойларда талайгина тадбирларни ўтказишди, — дейди Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Алишер Навоий номли Адабиёт музейининг катта илмий ходими, филология фанлари кандидати С. Асқаров. — Мактабда бўлган учрашув шулардан бири эди. Умуман, юбилей лекторийси машғулотларининг аксарияти шу Октябрь райони маҳаллаларида ўтказилди.

...Дарҳақиқат, музей коллективи пойтахтнинг Октябрь райони территориясида жойлашган қатор маҳаллаларни ўз оталиғига олган. «Билим» жамиятининг музей ҳузуридаги бошланғич ташкилоти ташаббуси билан жойларда лекция пропагандаси кенг йўлга қўйилди.

Маҳаллаларда ўтказилаётган тадбирлар янгича урф-одатларни ёйишга ёрдам беряпти. «Илғор», «Учқун» каби маҳаллаларда «Оила қувончи», «Умрингдан барака топ, ўғлон», «Чинор умрини берсин» деган шодиёналар ўтказиш одат тусига кириб қолди. Янги фарзанд кўрган оилаларни муборакбод этиш, мустақил ҳаётга қадам қўйган ўғил-қизларга оқ йўл ва нуроний ота-оналарга сиҳат-саломатлик тилаш бу хил тадбирларнинг моҳиятини ташкил қилади.

Янгича урф-одатлар ўз-ўзидан қарор топавермайди. Бунинг учун жамоатчиликка таяниш, улар билан бамаслаҳат иш тутишга тўғри келади. Шу мақсадда Октябрь райони маҳаллаларида 20 га яқин лекторий ташкил қилинди. Уларга музей директори, профессор Ҳ. Сулаймонов раҳбарлик қилаётир. Лекторийлар ўз атрофига жамоатчи ота-оналарни, педагог, шифокор ва олимларни тўплаган.

Район маданият бўлими билан биргаликда лекциялар графиги тузиб чиқилди. Шу билан бирга «Илғор», «Зарафшон», «Бешқайрағоч», «Олмазор», «Оқтепа», «Каттабоғ» сингари маҳаллаларга олимлардан актив лекторлар бириктириб қўйилди. Ҳ. Расулов, М. Ҳакимов, М. Қодирова, Ф. Сулаймонова ва бошқа илмий ходимлар маҳалла лекторийларига яқиндан ёрдам беришаётир.

Кейинги икки йил ичида музей ходимлари ва «Билим» жамиятининг бошланғич ташкилоти лектор ва сиёсий ахборотчилари кучи билан 700 дан ортиқ мазмунли лекция ва суҳбатлар ўтказилди.

Эски йилнинг ҳисоби — янги йилнинг китоби, деганларидек, лектор олимлар йил якунидан мамнундирлар. Музей коллективи турар-жойларда лекция тарғиботини кучайтириш юзасидан қўшимча тадбирларни белгилаб олдилар. Янгича урф-одатларни пропаганда қилиш, илмий ва адабий кечалар, учрашувларни ўтказишнинг турли усул ва методларидан фойдаланилади. Ҳа, уларнинг янги йилда жамоатчилик йўли билан қиладиган ишлари кўп.

Илм-фан аҳли — билим тарғиботчиси, деб, шуни айтадилар-да!

А. АЛИЕВ.

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

АЛЮМИНИЙ „СИГИР“

Венгрия Халқ Республикасида бузоқлар сутнинг ўрнини босувчи суюқ таомлар билан боқилмоқда. Бу ишда айниқса «Фонтан—1» автоматлашган қурилмаси қўл келмоқда. Бу қурилма иккита алюминий бак ва аралаштирувчи ускунадан иборат бўлиб, бакларнинг бирига қирқ литр сув, иккинчисига эллик килограмм сут порошоги солинади. Сув солинадиган бак электр иситгич, электромагнитли дозатор, термометр ва аралаштиргич билан уланган кранли резина шланг билан жиҳозланган.

Қурилма ёрдамида бир йўла қирқтагача бузоқ резина трубалардан оқиб келадиган аралашма сутни ичади. Бу «сунъий сигир» бузоқлар икки ҳафталикдан тортиб, то 150—180 килограммга етгунларича уларни «боқиши» мумкин.

ДОНАДОР ЎҒИТ

Чет элларда ферма чиқиндиларини қайта ишлаб, улардан фойдаланиш ва шу йўл билан табиатни муҳофаза қилиш усуллари қўлланилмоқда.

Огайо (АҚШ) штатидаги баъзи фермаларда гўнг қуритилиб, қуруқ, донадор масса ҳосил қилинади ҳамда далага ўғит сифатида солинади. Вашингтон штатида эса 40 минг гектар ўрмон шундай масса билан ўғитланади. Бунда дарахтларнинг ўсиши яна ҳам тезлашар экан. ГФРда эса гўнг порошокка айлантирилиб, қайта ишланади.

МУЗИКАНИНГ ЁШИ НЕЧАДА?

Европа музикаси етти тон ва битта ярим тонга асосланган бўлиб, шу топгача уларни қадимги юнонлар кашф қилган, деб ҳисоблашарди. Сурияда эллигинчи йилларда топилган бир таблица америкалик олимлар томонидан қийинчилик билан ўқилгандан сўнг музика «ёши» анча катта эканлиги маълум бўлди. Финикияликлар бундан 3700 йил муқаддам битган бу таблица ўзига хос нота бўлиб, унинг асосида чалиб кўрилган куй бизнинг замонавий оҳангларда ижро этилган алла куйини эслатар эди. Бу куй қадимги шумерларнинг, лира асбобида чалинди.

СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ

АНАТОЛИЙ КАРПОВ БУГУН ВА ЭРТАГА

Йигирма уч ёшли гроссмейстер Анатолий Карпов даъвогарларнинг финал матчида Корчной устидан ғалаба қозонгандан кейин энди жаҳон чемпиони билан рўбарў келди.

— Мен бироз дам олишим керак, — деди Карпов мухбирлардан табрик сўзларини қабул қилиб олар экан, — сўнгра Роберт Фишер билан бўладиган учрашувга тайёрланишим керак. Бу учрашув бўладими ёки бўлмайдими бундан қатъий назар тайёрланишим зарур...

Ёш гроссмейстер шунингдек ҳозирги жаҳон чемпиони билан бўладиган учрашувда ғалаба қозониши учун ҳамма имкониятга эга эканлигини ҳам таъкидлади.

Карпов журналистларга камгаплиги, матбуот учун дилидаги ҳамма гапларни ҳамиша айтавермаслиги, ўйлаганини икки-уч оғиз сўз билан лўнда қилиб айтиб қўядиган спортчи сифатида танилган. Шунинг учун ҳам унинг ҳар бир сўзига жиддий эътибор ва ишонч билан ёндошиш керак.

Йирик шахматчиларнинг фикрига келганда эса уларнинг кўпчилиги қатъий бир сўз айтишдан ёки бирор тахминий фикр юритишдан бетарафлик позициясида турибдилар. Халқаро шахмат федерациясининг (ФИДЕ) президенти Макс Эйве финал матч иштирокчилари ўртасида Фишер билан бўладиган ўйинда Карповнинг имкониятлари яхши эканлигини, бу икки шахматчи ўйин услуби жиҳатидан умуман ўхшаш эканликларини айтди. Манилада ўтказилган ва етакчи шахматчилар иштирок этган халқаро турнирда ғалаба қозонган Евгений Васюков эҳтиёткорлик билан шундай деди: «Ёш гроссмейстер кун сайин эмас, балки соат сайин ўсяпти. Совет шахматчиси Фишер билан бўладиган учрашувга ҳар томонлама тўла шай ҳолда келади. Унинг олдида жуда қийин, лекин бажарса бўладиган вазифа турипти». Бу сўзларнинг тагида катта маъно бор. Карпов бугун қандай ўйнаётганини, у қандай кучга эга эканлигини кўз олдимизга келтириш, эртага эса қандай ўйнашини тасаввур этиш мумкин. Фишернинг эса бугунги кундаги аҳволи қандай? Орадан ярим йил ўтгач аҳвол нима бўлади? Буни ҳеч ким айтиб беролмайди. Негаки, мана икки йилдирки, жаҳон чемпиони бирорта мусобақада қатнашгани йўқ, америка гроссмейстерининг бугунги ҳолати тўғрисида сўз юритиш учун бирор далилга эга эмасмиз.

Тўғри, шу вақтгача Фишер ўзининг кўп йиллик шахмат фаолияти давомида ҳар бир расмий мусобақада иштирок этганда маҳоратини ошира борган. Бироқ, унинг ёш рақиби ҳам жуда тез ва ишончли қадам ташлаб, камол топаётганини унутмаслик керак.

Фишер саломатлиги мустаҳкам, чиниққан спортчи. Бу узоқ муддат давом этадиган мусобақада катта аҳамиятга эга. Карпов эса ўз навбатида жисмоний тайёргарликка катта эътибор бермоқда. Унинг асаби, руҳий кайфияти ҳеч кимни шубҳага солмайди.

Мутахассислар бир нарсада баҳамфикр бўлишмоқда. Карпов Корчной билан бўлган матчда ҳар томонлама мантиқий ва ишончли ўйин кўрсатди. Бир қатор партияларда Карпов мураккаб хотималар ўйлаб топдики, бу баркамол шахматчининг доимий фазилатига хос белгилардир. Карпов ҳозирги кунда энг кучли гроссмейстерлардан бири бўлган Корчной билан бўлган оғир мусобақада жиддий синовдан ўтди. Жаҳон чемпиони билан бўладиган учрашув олдидан у ўз имкониятларини яна бир бор чамалаб олди.

Фишер билан Карпов ўртасида матч бўладими? Ҳозирда бу саволга турлича жавоб беришмоқда. Мисол учун Тигран Петросян СССР Марказий телевидениеси орқали Карпов маҳоратига баҳо берар экан, Фишер билан учрашув албатта бўлажаги ҳақида қатъий фикрда эканлигини билдирди. Югославиялик машҳур шахмат шарҳловчиси «Фишершунос» Димитрий Белицанинг фикрига ҳам қулоқ солиш керак. Мен бу шарҳловчи билан Москвада ўтказилган мусобақалар пайтида суҳбатлашган эдим. Белица жаҳон чемпиони Фишер Карпов билан учрашишга рози эканлигини, бунинг учун уни «кўндириш» лозимлигини таъкидлайди.

Карповнинг ҳозирчалик жаҳонда иккинчи шахматчи позициясига чиқишининг ўзи ҳар томонлама қувонарли ва мақтовга лойиқдир. Ленинград университетининг аълочи студенти, бўлажак иқтисодчи, ҳозирда ўз истаги ва катта қизиқиш билан сиёсий иқтисодни ўрганаётган, театр ва адабиётни севган, кўп нарсани биладиган ва ҳар нарсага қизиқадиган Анатолий Карпов шахмат тожига ягона даъвогардир. У кўп миллионли совет шахматчилари армиясининг вакилидир.

Виктор Корчной шундай деди: «Фишердан мағлубиятга учраган авлод энди у билан тенгма-тенг беллаша олмайди. Анатолий Карпов эса янги авлод шахматчисидир».

А. СРЕБНИЦКИЙ,
АПН спорт шарҳловчиси.

Суратда: Тошкентда шахмат бўйича ўтказилаётган халқаро турнир иштирокчилари (чапдан) Р. Гоцева (Болгария) ва Д. Қурбонова (СССР).

Р. Шамсуддинов фотоси, ЎзТАГ.

ҲАМШАҲАРИМИЗ ПЕШҚАДАМ

Тошкентда ўтаётган шахматчи аёлларнинг халқаро турнирида тошкентлик спорт мастери Алла Мкртчян пешқадамлик қилмоқда. У навбатдаги олтинчи турда венгриялик халқаро мастер Е. Каракаш устидан ғалаба қозонди. Тошкентлик шахматчи олти имкониятдан беш очко билан олдинда бормоқда. Польшалик халқаро мастер Эренска етти имкониятдан беш очкога эга. Мамлакатнинг экс чемпиони Марта Шуль билан қозоғистонлик Аида Муслимовалар эса етти имкониятдан тўрттадан очко тўплашди.

Кеча навбатдаги саккизинчи тур ўйинлари бўлди.

ЮТУҚ ВА МАҒЛУБИЯТ

Мамлакат биринчилиги учун «А» классн биринчи группасида қатнашаётган Тошкент Давлат университети баскетболчилари навбатдаги учрашувларини ўз майдонларида Ереваннинг физкультура институти спорт клуби коллективи билан ўтказдилар. Биринчи матчда баскетболчиларимиз 96:66 ҳисобида устун келишди. Эртаси куни эса бир очко фарқ билан 79:80 ҳисобида енгилдилар. Командамиз олти имкониятдан беш очко тўплади. Энди ҳамшаҳарларимиз навбатдаги учрашувларини Фрунзе ва Олмаота шаҳарларида ўтказадилар.

АНЪАНА ДАВОМ ЭТАДИ

Уттиз йиллик танаффусдан сўнг бокс бўйича яна СССРнинг абсолют чемпиони унвони учун мусобақа ўтказиладиган бўлди. Москвадаги «Крылья Советов» спорт саройида «Неделя» соврини учун мусобақалар бошланди. РСФСР, Қозоғистон, Молдавия, Эстония ва Москванинг 21 боксчиси рингга чиқди. Мусобақалар олимпиада системасида ўтказилмоқда. 29 декабрда бўладиган финал учрашувдан сўнг СССРнинг энг кучли чарм қўлқоп устаси маълум бўлади.

БИЛДИРИШ

Тошкент ишчи-деҳқон мухбирлари университети тингловчиларининг навбатдаги машғулоти 13 декабрь жума куни ўтказилади.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ОБУНАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

ҚУЙИДАГИ ГАЗЕТА ВА ЖУРНАЛЛАРНИ 1975 ЙИЛНИНГ ФЕВРАЛЬ ОЙИДАН БОШЛАБ ОЛИШ УЧУН

ОБУНА БЎЛИНГ!

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»,
«ПРАВДА ВОСТОКА»,
«ҲАҚИҚАТИ ЎЗБЕКИСТОН»,
«ЛЕНИН БАЙРОҒИ»,
«ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ»,
«СЕЛЬСКАЯ ПРАВДА»,
«НЕОС ДРОМОС»,
«ЎЗБЕКИСТОН МАДАНИЯТИ»,
«ЁШ ЛЕНИНЧИ»,
«КОМСОМОЛЕЦ УЗБЕКИСТАНА»,
«ЎҚИТУВЧИЛАР ГАЗЕТАСИ»,
«ЛЕНИН УЧҚУНИ»,
«ПИОНЕР ВОСТОКА»,
«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»,
«ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»,
«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»,
«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»,
«РЕКЛАМНОЕ ПРИЛОЖЕНИЕ»,
«ТОШКЕНТДАН ГАПИРАМИЗ ВА КЎРСАТАМИЗ»,
«ГОВОРИТ И ПОКАЗЫВАЕТ ТАШКЕНТ»,
«ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИ»,
«КОММУНИСТ УЗБЕКИСТАНА»,
«ПАРТИЯ ТУРМУШИ»,
«ПАРТИЙНАЯ ЖИЗНЬ»,
«ЎЗБЕКИСТОН АГИТАТОРИ»,
«АГИТАТОР УЗБЕКИСТАНА»,
«ГУЛИСТОН»,
«МЕҲНАТ ВА ТУРМУШ»,
«САОДАТ»,
«МУШТУМ»,
«МУХБИР»,
«КОРРЕСПОНДЕНТ»,
«ЎЗБЕКИСТОН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ»,
«СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО УЗБЕКИСТАНА»,
«ГУЛХАН»,
«ГУНЧА».

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг нашриёти, Ўзбекистон ССР Алоқа министрлиги», «Союзпечать» бошқармаси.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00 — Москва. 17.50 — Тошкент. 18.00 — Мультфильм. 18.10 — Ахборот. 18.25 — Музикали кўрсатув. 19.05 — Ахборот. 19.25 — Москва. 20.00 Фигурали учиш бўйича халқаро мусобақа. 22.00 — Вақт. 22.30 — Тошкент. Илғорлар минбари. 22.45 ЧК ходими (бадиий фильм). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.30 — Тошкент. Ўқув кўрсатуви. 12.25 — Бахтли одам (бадиий фильм). 16.30 — Москва. 19.25 — Тошкент. Оламга саёҳат. 20.25 — Илмий-техника ахбороти ва ишлаб чиқариш. 20.40 — Муаллим (телеспектакль). 22.00 — Жанговар постда. 22.30 — Москва. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент. 19.40 — Тошкент ва тошкентликлар. 20.20 — Тошкент янгиликлари. 20.45 — Ҳалокат ёқасида икки йил (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 13[XII да Оққуш кўли, 14[XII да Аида, 15[XII да Севилья сартароши (кундузи), Анна Каренина (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 13[XII да Комиссия, 14[XII да Тарих тилга кирди, 15[XII да Абу Райҳон Беруний (кундузи). Оқшомдан тушгача (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 13[XII да Севишганлар хиёбони, 14[XII да Нурхон.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 13, 14[XII да Нон, қон, инсон (15.00) 15.[XII да Ойдин.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и облисполкома

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26. ТЕЛЕФОНЛАР: Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача.

Р—02981. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри. Индекс 64634 А—2694.